

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Вишнівецька селищна територіальна громада
Тернопільська область

Частина 1

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	3
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
<i>Інформація щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	5
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	6
<i>Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення.....</i>	7
<i>Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.....</i>	11
<i>Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.....</i>	11
<i>Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів.....</i>	12
<i>Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів.....</i>	12

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи
НПА — нормативно-правовий акт
СТГ — селищна територіальна громада
ОМС — органи місцевого самоврядування
АТО — антитерористична операція
ООС — операція Об'єднаних сил

Вступ

Команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєшес Суппорт Сервісез”» у межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», що реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, провела моніторингове дослідження місцевих політик і програм у сфері соціального захисту ВПО у Вишнівецькій селищній територіальній громаді.

Мета дослідження — оцінити доступність, ефективність і наявність цільових програм і місцевих політик підтримки ВПО, виявити сильні та слабкі сторони, а також визначити напрями їх вдосконалення. Особливу увагу приділено аналізу адаптаційних умов для ВПО: роботи органів соціального захисту, закладів освіти, медицини, а також дозвіллевих установ.

Вишнівецька СТГ, яка славиться своєю багатою історичною спадщиною, природними красотами та дружньою атмосферою, стає дедалі привабливішим місцем для ВПО. Громада пропонує комфортне середовище для проживання: заклади освіти, охорони здоров'я, культурні установи та безпечне соціальне середовище. Підтримка з боку місцевої влади та активна участь громади у процесах інтеграції переселенців підсилюють її привабливість.

Станом на травень 2024 року у Вишнівецькій селищній територіальній громаді зареєстровані 503 ВПО (360 сімей), зокрема 194 чоловіка, 309 жінок, 155 дітей до 18 років, 192 людини працездатного віку, 118 пенсіонерів, 21 людина з інвалідністю.

Моніторинг дав змогу ідентифікувати ключові потреби ВПО. Це, зокрема, забезпечення житлом, доступ до медичних послуг, сприяння у працевлаштуванні, а також додаткова підтримка для соціальної інтеграції. Отримані результати стануть основою рекомендацій для місцевої влади щодо

вдосконалення політик, створення умов для повноцінної адаптації та інтеграції ВПО, а також покращення їхнього соціального та економічного становища.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм і політик у сфері соціального захисту ВПО у Вишнівецькій СТГ. Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного та з урахуванням життєвих обставин підходу до задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО.

Предмет дослідження

- Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема програми, що враховують потреби ВПО.
- Проєкти програм і планів заходів, які спрямовані на соціальну підтримку населення громади, зокрема ВПО.
- Чинні місцеві НПА (рішення селищної ради, розпорядження голови тощо), спрямовані на соціальну підтримку та захисту населення, зокрема ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
- Місцеві НПА, які регулюють питання соціального захисту, адаптації та інтеграції ВПО, надання додаткових гарантій і пільг.
- Звіти щодо виконання місцевих програм або заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО.
- Інші місцеві акти і документи (та їх проєкти), що прямо чи опосередковано впливають на захист прав та інтересів ВПО, забезпечення їхньої підтримки.

Завдання дослідження

- Проаналізувати місцеві цільові програми Вишнівецької СТГ, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО та врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм, заходів) підтримки ВПО у Вишнівецькій громаді, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
- Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм Вишнівецької громади, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
- Проаналізувати місцеві НПА Вишнівецької громади, спрямовані на соціальний захист населення, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві НПА Вишнівецької громади, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
- Виявити у цільових програмах та НПА Вишнівецької громади недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб та законних інтересів.
- Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА Вишнівецької громади з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
- Напрацювати відповідні рекомендації для Вишнівецької селищної ради та ОМС щодо внесення змін і доповнень до чинних місцевих програм та НПА, розроблення нових документів для подальшого їх використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Методи дослідження

- Збір даних: аналіз відкритих джерел та офіційні запити до установ.
- Аналіз: критичний огляд даних, ідентифікація проблем, тенденцій та перспектив.
- Верифікація: консультації з органами влади, уточнення даних, зворотний зв'язок щодо проекту звіту.
- Рекомендації: розроблення пропозицій для вдосконалення підтримки ВПО.

Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо аналізу відкритих джерел

[Офіційний сайт](#) Вишнівецької селищної територіальної громади надає доступ до основної інформації про громаду та ОМС. На головній сторінці розміщені вкладки «[Центр надання адміністративних послуг](#)» та інших структурних підрозділів. Та немає окремого розділу для ВПО. Підрозділ «Відділ соціального захисту населення» містить інформацію тільки про провідного спеціаліста відділу.

Місцеві НПА можна знайти у розділі «Офіційні документи» на головній сторінці сайту. Крім того, у розділі «Бюджет громади» є підрозділ «Місцеві цільові програми». Але у ньому розміщені не всі актуальні програми, деякі розміщені в неповному обсязі. Відсутнє і структурування програм за тематикою або роками затвердження, що ускладнює пошук. Завантаження оприлюднених текстів програм, нормативно-правових актів можливе.

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення, посилання на сайт	Чи є на сайті окремих розділ щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремих розділ щодо програм соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			На сайті (так/ні)	ВПО (так/ні)	На сайті (так/ні)	ВПО (так/ні)	Легко, середня / висока складність, інформація недоступна	Можливо завантажити (так/ні)	Легко, середня / висока складність, інформація недоступна	Можливо завантажити (так/ні)
Тернопільська обл., Вишнівецька СТГ	Вишнівецька СТГ vyshnivetska-gromada.gov.ua	Ні	Ні	Ні	Ні	Ні	Висока складність	Так	Середня складність	Так

Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення

[Програма соціального захисту населення Вишнівецької селищної ради на 2024-2026 роки](#) (затверджена Рішенням Вишнівецької селищної ради від 21.12.2023 № 2575).

Мета Програми: визначення пріоритетів надання матеріальних допомог найбільш незахищеним верствам населення Вишнівецької СТГ, які перебувають у складних життєвих обставинах та неспроможні їх самотійно подолати. Шляхом надання соціальної допомоги виконується головне завдання — допомогти людям, які потрапили у скрутну життєву ситуацію, вийти з неї.

Основні заходи Програми:

- Надання матеріальної допомоги учасникам та учасникам бойових дій (одному з членів їхніх сімей), ліквідаторам аварії на ЧАЕС (одному з членів їхніх сімей), людям з інвалідністю та учасникам і учасникам Другої світової війни.
- Надання одноразової матеріальної допомоги учасникам та учасникам АТО/ООС (або одному з членів їхніх сімей).
- Надання одноразової матеріальної допомоги зареєстрованим жителям громади та ВПО (або одному з членів їхніх сімей) у разі виникнення пожежі, стихійного лиха, підтоплень, онкологічних захворювань, хвороб, які потребують лікування (операбельність, інсульт, інфаркт міокарда, інвалідність I та II груп, діти з інвалідністю).
- Надання матеріальної допомоги на поховання померлих людей, які не досягли пенсійного віку та на момент смерті не працювали, не перебували на службі, не зареєстровані у Центрі зайнятості як безробітні (людині, яка здійснила поховання).
- Надання одноразової матеріальної допомоги на поховання члену сім'ї (людині, яка здійснила поховання) загиблих військовослужбовиць/вців, зареєстрованих жителів Вишнівецької громади, які брали безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та загинули після 24 лютого 2022 року.
- Надання одноразової матеріальної допомоги члену сім'ї зниклих безвісти військовослужбовиць/вців, зареєстрованих жителів Вишнівецької громади, які брали безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних

для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та зникли безвісти після 24 лютого 2022 року.

- Надання матеріальної допомоги військовослужбовцям/вцям (або одному з членів їхніх сімей), які отримали поранення після 24 лютого 2022 року під час проходження військової служби, зареєстрованих жителів Вишнівецької громади, які виконували заходи із забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

Програма призначення та виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі на території Вишнівецької територіальної громади, на 2024–2026 роки (затверджена Рішенням Вишнівецької селищної ради від 25.01.2024 № 2656).

Мета Програми: забезпечення виконання Закону України «Про соціальні послуги», Постанови КМУ від 23.09.2020 № 859 «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі», а також підвищення рівня зайнятості непрацюючих фізичних осіб, забезпечення надання та покращення якості соціальних послуг на території Вишнівецької СТГ.

Основі завдання Програми: соціальний захист та соціальна підтримка людей, які потребують сторонньої допомоги, шляхом надання якісних соціальних послуг, спрямованих на підтримку життєдіяльності, зокрема:

- Людей з інвалідністю I групи.
- Дітей з інвалідністю.
- Людей похилого віку з когнітивними порушеннями.
- Невиліковно хворих людей, які внаслідок порушення функцій організму не можуть самостійно пересуватися та обслуговувати себе.
- Дітей, яким не встановлено інвалідність, але які мають складні перинатальні ураження нервової системи, вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня.
- Дітей, які отримали складну травму, потребують трансплантації органа або паліативної допомоги (відповідно до Переліку важких захворювань, розладів, травм, станів, що дають право на одержання державної

допомоги на дитину, якій не встановлено інвалідність, затвердженого Постановою КМУ від 27.12.2018 № 1161).

Заходи Програми: виплата компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на професійній основі.

Програма «Поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, внутрішньо переміщених осіб, невідомих та безрідних громадян на 2024–2025 роки» (затверджена Рішенням Вишнівецької селищної ради від 21.12.2023 № 2582).

Мета Програми: забезпечення вимог статей 14, 16 Закону України «Про поховання та похоронну справу», а саме перепоховання та поховання військовослужбовиць/вців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, ВПО, померлих одиноких людей, людей без певного місця проживання, людей, від поховання яких відмовилися рідні, знайдених невпізнаних трупів.

Завдання Програми спрямовані на:

- Забезпечення належного ставлення до тіла (останків, праху) померлої людини.
- Забезпечення права громадян на захоронення їхнього тіла відповідно до їхнього волевиявлення, якщо таке є.
- Створення та експлуатацію об'єктів, призначених для поховання, утримання і збереження місць поховань.
- Організацію і проведення поховань померлих або загиблих.

Серед заходів Програми — поховання військовослужбовиць/вців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, ВПО, невідомих, безрідних (згідно з Законом України «Про поховання та похоронну справу»).

Програма підтримки внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб на території Вишнівецької територіальної громади у зв'язку із введенням воєнного стану на 2024 рік (затверджена Рішенням Вишнівецької селищної ради від 21.12.2023 № 2593).

Мета Програми: забезпечення підтримки внутрішньо переміщених та/або евакуйованих людей; зниження рівня соціальної напруженості у суспільстві, забезпечення на місцевому рівні неконфліктної інтеграції переселених громадян у суспільство; забезпечення інтеграції ВПО до селищної територіальної громади та належних умов тимчасового проживання.

Заходи Програми:

- Створення належних умов для тимчасового проживання ВПО та/або евакуйованих людей у зв'язку із введенням воєнного стану.
- Задоволення продовольчих потреб (закупівля продуктів харчування, зокрема дитячого, його доставлення до місця призначення).
- Забезпечення товарами першої необхідності, гігієнічними засобами.
- Забезпечення медичними засобами.
- Евакуація, вивезення, переміщення ВПО (зокрема закупівля паливно-мастильних матеріалів, необхідних для перевезення).
- Облаштування місць розміщення ВПО.
- Оплата комунальних послуг та інших заходів, спрямованих на підтримку ВПО.

Завдання Програми: зниження рівня соціальної напруженості серед внутрішньо переміщених та/або евакуйованих людей в суспільстві; сприяння інтеграції та соціальній адаптації таких людей за новим місцем проживання; допомога у забезпеченні створення належних умов для життєдіяльності, прав та реалізації потенціалу; забезпечення соціальної, медичної, психологічної та матеріальної підтримки.

[Місцева комплексна програма «Турбота» на 2024–2026 роки](#) (затверджена Рішенням Вишнівецької селищної ради від 21.12.2023 № 2574).

Мета Програми: подальший соціальний захист окремих категорій малозахищених верств населення Вишнівецької СТГ, встановлення додаткових до визначених законодавством гарантій щодо соціального захисту населення.

[Програма організації громадських та інших робіт тимчасового характеру на території Вишнівецької селищної ради на 2024 рік](#) (затверджена Рішенням Вишнівецької селищної ради від 25.01.2024 № 2653).

Мета Програми: залучення незайнятих жителів підвідомчої території селищної ради до участі у виконанні громадських робіт. Матеріальна підтримка та адаптація до трудової діяльності безробітних дадуть змогу знизити соціальну напругу та розв'язати проблеми населених пунктів громади у благоустрої територій, об'єктів соціальної сфери, меморіальних поховань та інших об'єктів соціального розвитку.

Завдання Програми: шляхом поєднання спільних зусиль і зацікавленості ОМС, служби зайнятості та роботодавців надати можливість безробітним жителям громади вирішити свої соціально-побутові проблеми.

Заходи Програми:

- Визначення обсягу робіт та об'єктів, на яких будуть організовані громадські роботи.
- Забезпечення безробітних необхідним інвентарем і матеріалами.
- Оплата громадських робіт.

Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами

Згідно з [бюджетом громади](#) передбачений розподіл витрат на реалізацію всіх зазначених вище (але не виключно) програм у 2024 році (3 968 000,00 грн).

[Звіти про виконання бюджету](#) публікуються на офіційному сайті у відповідному розділі, зокрема наявний [звіт за I півріччя 2024 року](#).

Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг

Рішення виконавчого комітету Вишнівецької селищної ради [«Про створення Координаційної ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Вишнівецькій селищній раді»](#) (від 28.02.2023 № 40).

Створено консультативно-дорадчий орган — Раду з питань ВПО — з метою вирішення питань, пов'язаних із реалізацією державної політики у сфері захисту прав внутрішньо переміщених осіб, підтримки та захисту переміщеного бізнесу на території Вишнівецької СТГ.

**Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих
нормативно-правових актів**

Область / населений пункт, громада	Всього НПА (зокрема. проектів НПА)		З них за тематикою				
	Регіональні, місцеві програми	Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо	Програми щодо підтримки населення	Програми щодо підтримки ВПО	НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення	НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО	Проекти НПА щодо підтримки ВПО
Тернопільська обл., Вишнівецька СТГ	6	1	6	2	0	1	0

**Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих
нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб
та інтересів**

Область / населений пункт, громада	Програми та НПА щодо підтримки населення			Програми (зокрема проекти) та НПА щодо підтримки ВПО	
	Всього	З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО	з них потребують внесення змін або доповнень	Всього	з них потребують внесення змін або доповнень
Тернопільська обл., Вишнівецька СТГ	6	4	1	2	0

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез»» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ «ССС»» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоби слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:
<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
info@radnyk.org

FACEBOOK:
[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:
[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:
[@SSS_Ukraine](https://www.t.me/SSS_Ukraine)

TWITTER:
[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/SSS_Ukraine)